Выгадна, дык не ахвотна?

Кіраўніцтва Віцебскага аблвыканкама патрабуе актывізаваць дзейнасць па нарыхтоўцы другасных матэрыяльных рэсурсаў. У прыватнасці, у першым паўгоддзі ў вобласці нарыхтавалі 37,2 тысячы тон — толькі 39 % ад гадавога плана.

Старшыня аблвыканкама Мікалай ШАРСНЁЎ на пасяджэнні выканаўчага органа даў заданне актывізаваць працэс. Тым больш што тым, хто плённа займаецца адпаведнай дзейнасцю, гэта выгадна. У дзяржаве прадугледжаны адпаведны алгарытм, каб выдаткі акупляліся.

Што датычыцца нарыхтоўкі другасных матэрыяльных рэсурсаў у насельніцтва, яе ажыццяўляюць 190 прыёмных пунктаў. 60 % з іх адносяцца да сістэмы спажывецкай кааперацыі, астатнія — да ЖКГ.

У рэгіёне ёсць добрыя прыклады таго, як зборам і перапрацоўкай займаюцца ў адпаведнасці з патрабаваннямі часу. Напрыклад, першымі ў Прыдзвінскім краі паасобны збор і перапрацоўку бытавых адходаў на перадавым узроўні арганізавалі ў Наваполацку. На Біямехзаводдзе бытавых другасрэсурсаў, які працуе з 2010 года, летась пачалі перапрацоўку пластыкавых бутэлек. Раней тут займаліся толькі сартаваннем, пасля прасавання сыравіну адпраўлялі на Магілёўшчыну для далейшай перапрацоўкі.

Але падлічылі, што больш выгадна вырабляць дробную пластыкавую фракцыю — ПЭТ-флэкс і шматкі. У былых складскіх памяшканнях размясцілі адпаведны вытворчы комплекс. Магутнасці дазваляюць перапрацоўваць прыкладна палову пластыкавай бутэлечнай тары, якую збіраюць у вобласці.

Кіраўнік прадпрыемства, дэпутат гарсавета Сяргей СЯМЁНЫЧАЎ, у размове з карэспандэнтам «МС» дадаў, што ў выніку запуску лініі па вырабе пліткі і бардзюраў замест цэменту будзе выкарыстоўвацца палімер. Такім чынам, перапрацаваныя адходы дазволяць яшчэ больш зарабляць.

Тое, што немагчыма перапрацаваць, як вядома, адвозяць на палігоны. На жаль, ёсць факты, калі парушаюцца патрабаванні пры іх эксплуатацыі і ўтрыманні.

Як паведаміў **старшы памочнік пракурора Полацкага раёна Віталь ПАТАНЕЙКА**, сёлета ўстанавілі факты захавання другасных матэрыяльных рэсурсаў на палігоне і міні-палігонах для цвёрдых камунальных адходаў. Там жа былі адходы вытворчасці. Акрамя таго, былі ўстаноўленыя парушэнні ў пытаннях агароджвання аб'ектаў захавання цвёрдых камунальных адходаў. Зафіксавалі і факты складзіравання цвёрдых камунальных адходаў на пад'язных пуцях да такіх аб'ектаў, парушэнні пры правядзенні ізаляцыі адходаў. Дырэктару Жыллёва-камунальнай гаспадаркі Полацка ўнеслі прадстаўленне аб ліквідацыі парушэнняў. Таксама па патрабаванні пракуратуры вінаватыя ў парушэннях прыцягнуты да дысцыплінарнай і адміністрацыйнай адказнасці.

Аляксандр ПУКШАНСКІ.

ГРОШЫ СА СМЕЦЦЯ

Штодзень толькі Магілёў вывозіць на гарадскі палігон каля 300 тон смецця. Раённыя пляцоўкі для адходаў таксама працуюць на мяжы сваіх тэхнічных магутнасцяў. У Глуску і Клімавічах, напрыклад, яны наогул вычарпалі свой рэсурс. Ад усяго гэтага экалогія, вядома, не паляпшаецца.

КАМПОСТ ДЛЯ... ПАЛІГОНА

Пакуль Магілёўскі смеццеперапрацоўчы завод, на які дастаўляецца да 90 тысяч тон смецця ў год, у сярэднім дабывае з яго каля 11 % другасных матэрыяльных рэсурсаў (ДМР). Але зараз тут разглядаюць дастаткова перспектыўны план павелічэння гэтай лічбы. **Дырэктар завода Віталій КОКАТАЎ** расказаў пра эксперыментальны праект, які, спадзяюцца, палепшыць паказчыкі:

— Мы збіраемся выдзеліць пляцоўку пад кампаставанне арганічных адходаў, якія трапляюць да нас ад насельніцтва. Кампост можна потым выкарыстоўваць у якасці грунту, якім на палігоне мы перасыпаем адходы. Па тэхналогіі кожныя два метры адходаў трэба перамяжоўваць 25 сантыметрамі грунту. Пакуль для гэтага выкарыстоўваецца звычайная глеба. А ў перспектыве мы зможам падоўжыць тэрмін эксплуатацыі палігона, а таксама на 15 % павысіць колькасць здабытых другасных рэсурсаў.

Прадпрыемства не толькі выбірае ДМР, але і само яго часткова перапрацоўвае. Тут знайшлі спосаб ператварэння поліэтылену высокага ціску ў гранулы. Штомесяц на заводзе асвойваюць 10 тон «плёначных» адходаў. А з гранул розныя перапрацоўшчыкі робяць запатрабаваныя тавары народнага спажывання, пачынаючы ад сметніц, заканчваючы бамперамі для аўтамашын.

А вось раслінныя адходы і апалую лістоту завод пускае на «корм» каліфарнійскім чарвякам. Грунт ад смеццеперапрацоўчага завода ў дасведчаных аматараў-кветкаводаў карыстаецца вялікім попытам. Пасля таго як яго ўгнаілі тутэйшыя чэрві, на ім можа заквітнець нават сухі пень.

У маштабах вобласці сартавальныя лініі працуюць таксама ў Бабруйску, Клімавіцкім, Касцюковіцкім, Кіраўскім, Быхаўскім, Шклоўскім, Асіповіцкім, Горацкім і Крычаўскім раёнах. Існуючыя магутнасці дазваляюць сартаваць каля 150 тысяч тон ЦКА — 30 % ад усіх адходаў.

СМЕЦЦЕПРАВОД НА ЗАМКУ

Паасобны збор камунальных адходаў для паловы магіляўчан пакуль не актуальны, бо яны ўсё яшчэ карыстаюцца смеццеправодамі. Але налета плануецца гэту праблему вырашыць.

Фота Максіма ШАСТАКОВА.

Намеснік генеральнага дырэктара па добраўпарадкаванні Магілёўскага УКП Яўген ШАМЯНКОЎ удакладняе:

— Пакуль у горадзе застаецца 207 дамоў з дзеючымі смеццеправодамі, амаль палова ад агульнай колькасці існаваўшых. Рашэнне адмовіцца ад іх павінны прымаць самі жыхары. Але гэта той выпадак, калі трэба людзей пераконваць. Вядома, што выйсці на пляцоўку і апусціць у спецыяльную шахту пакет са смеццем лягчэй. Але трэба разумець, што тут і агульны санітарны фон парушаецца, і затраты большыя. Бо, калі машына прыязджае па смецце ў адно месца, гэта абыходзіцца танней, чым калі яна прыпыняецца каля кожнага пад'езда. Плюс догляд самога смеццеправоду каштуе грошай і патрабуе дадатковых рабочых рук.

Спецыяліст спадзяецца, што са смеццеправодамі атрымаецца разабрацца да канца наступнага года.

Дарэчы, з 20 тысяч кантэйнераў, якія існуюць на сённяшні дзень у вобласці, 12,4 тысячы прызначаны для раздзельнага збору адходаў. І штогод апошніх становіцца болей. Сёлета, напрыклад, у разрад паасобных пераведзена больш за 1000 кантэйнераў.

НАМ БЫ ЗАВОДЗІК

Некалькі гадоў таму ў краіне праводзілася маштабная аптымізацыя міні-палігонаў для цвёрдых бытавых адходаў. Сёння ў Магілёўскай вобласці 120 палігонаў, 99 з якіх міні.

Начальнік адзела добраўпарадкавання ЖКГ Магілёўскай вобласці Дзяніс СІЛАКОЎ кажа, што тэмпы скарачэння міні-пляцовак для адходаў запаволіліся, бо паўстала задача, што акрамя іх больш няма дзе ўтылізаваць:

— Працэс працягваецца, але не такімі аб'ёмамі. Калі раней закрывалася да 200 міні-палігонаў у год, то зараз 10—12. Праблема ў іншым. Сёння некаторыя раённыя «сметнікі» запоўнены на 100 %. Трэба іх рэкультываваць і шукаць новыя пляцоўкі. Звяртаем увагу на гэта інвестараў, бо ў бюджэце грошай не хапае.

Нягледзячы на тое, што колькасць палігонаў памяншаецца, альтэрнатывы ім пакуль няма.

Некалькі гадоў таму давялося пісаць пра аднаго літоўскага прадпрымальніка, які прапаноўваў зрабіць на тэрыторыі Магілёўскай вобласці завод па сартаванні і перапрацоўцы камунальных і бытавых адходаў з камбінаванай вытворчасцю ў электрычную і цеплавую энергію. Маўляў, ёсць у Еўропе бізнесмены, якія гатовыя ўкласці ў гэтую справу каля 195 мільёнаў еўра. Для рэалізацыі праекта патрабаваліся прыблізна пяць гектараў зямлі і магчымасць падключэння да цеплавых і электрычных сетак, каб транспартаваць атрыманае на камунальных адходах цяпло і электраэнергію ў горад. Аб'ект, запэўніваў літовец, абсалютна бяспечны і экалагічна чысты. І прыводзіў у прыклад княства Манака, дзе смеццеперапрацоўчы завод знаходзіцца ў цэнтры горада і выглядае як оперны тэатр. Але «опернага тэатра» ў Магілёве чамусьці так і не атрымалася.

Нэлі ЗІГУЛЯ.

АРТ-АБ'ЕКТЫ НА ВАРЦЕ ЧЫСЦІНІ

У Гродне з'явіліся арыгінальныя сметніцы

Іх пачалі рабіць на Гродзенскім заводзе па ўтылізацыі і сарціроўцы адходаў. Першая сметніца з'явілася ў вобразе ветлівага джэнтльмена, які гатовы зняць капялюш перад тымі, хто не смеціць і правільна ўтылізуе адходы. Гэты факт не застаўся па-за ўвагай не толькі гараджан, але і шматлікіх турыстаў. Каля сметніцы сталі рабіць сэлфі і выкладваць у інтэрнэт.

На завод сталі паступаць прапановы з розных куткоў краіны і Расіі. Некаторымі эскізамі вытворцы зацікавіліся. Так, у горадзе з'явілася дама з сабачкам, а за ёй і вясёлы дворнік. Усяго ўстанавілі 18 сметніц-інсталяцый. Кажуць, што іх перадалі на баланс горада як малыя архітэктурныя формы.

Маргарыта УШКЕВІЧ.

Пазбавіцца ад непатрэбных рэчаў

Салігорск лідзіруе сярод гарадоў Беларусі па шчыльнасці забудовы і насельніцтва — на квадратным кіламетры пражывае больш як 11 тысяч чалавек. Камунальныя службы прыкладаюць шмат намаганняў, каб гарадскія кварталы не патаналі ў смецці.

— Найпершая наша задача — атрымаць як мага больш другасных матэрыяльных рэсурсаў для перапрацоўкі. Гэта пластык, шкло, папера, — расказаў **выконваючы абавязкі дырэктара камунальнага нарыхтоўчага ўнітарнага прадпрыемства «ЭкаКомплекс» Валерый ЕРМАКОВІЧ.** — У Салігорскім раёне дзейнічаюць тры асноўныя сістэмы іх збору. Кантэйнерная — гэта раздзельны збор адходаў у месцах, дзе яны назапашваюцца. Акрамя таго, нарыхтоўка вядзецца ў стацыянарных і перасоўных прыёмных пунктах, а таксама — з дапамогай тэхналагічнай сартавальнай лініі. Раздзельным зборам адходаў ахоплены Салігорск і ўсе населеныя пункты раёна.

У горадзе з прычыны вельмі шчыльнай забудовы ўладкаваць кантэйнерныя пляцоўкі бывае даволі складана. Таму прадпрыемства пачало ўстанаўліваць на ўнутраных дваровых тэрыторыях кантэйнеры заглыбленага тыпу. Адзін замяняе сабой шэсць звычайных кантэйнераў. Акрамя таго, у ім больш нізкая тэмпература, што замаруджвае працэсы гніення. Усяго ж на тэрыторыі горада і раёна больш за 1500 кантэйнераў для раздзельнага збору бытавых адходаў, у тым ліку 45 заглыбленых.

У мікрараёне Памесце Салігорска «ЭкаКомплекс» укараніла спосаб збору адходаў па галандскай сістэме ў рознакаляровыя поліэтыленавыя мяшкі. Жоўтыя прызначаны для пластыку, зялёныя — для паперы і кардону, сінія — для шкла. Па два камплекты раздалі домаўладальнікам. Вывозяцца адходы па графіку. Тара вяртаецца гаспадарам.

На базе прадпрыемства створаны рэгіянальны цэнтр па зборы зношаных шын. Жыхары горада і раёна маюць таксама магчымасць здаць элементы, якія змяшчаюць ртуць, энергазберагальныя лямпы, батарэйкі ў стацыянарныя пункты прыёму другаснай сыравіны. Працуе на прадпрыемстве і тэхналагічная лінія сартавання другасных матэрыялаў, дзе яны праходзяць дасартоўку па відзе і колеры. Другасную сыравіну прымаюць у трох стацыянарных прыёмных пунктах Салігорска, гарадскім пасёлку Чырвоная Слабада і ў вёсцы Дубеі. Калі ў кагосьці няма такой магчымасці, то нарыхтоўшчык забярэ яе машынай.

Сёлета ў жніўні арганізавалі платны збор бытавой тэхнікі ад насельніцтва, якая выйшла з ужывання. Цяпер усе ахвотныя могуць не толькі выслабаніць свае памяшканні ад рэчаў, якія перашкаджаюць, але і папоўніць сямейны бюджэт. За кожны кілаграм вагі ім выплачваецца па 25 капеек.

«ЭкаКомплекс» рэгулярна ладзіць акцыі па нарыхтоўцы другасных рэсурсаў сярод насельніцтва. Жыхары Салігорскага раёна актыўна ў іх удзельнічаюць. Каму ж перашкодзіць лішні рубель! Напрыклад, жыхарка пасёлка Чыжоўка ў красавіку здала ў перасоўны прыёмны пункт каля 300 кілаграмаў шкла і 50 кілаграмаў ПЭТ-бутэлек за адзін раз. І такіх сумленных людзей становіцца ўсё больш.

Таццяна ЛАЗОЎСКАЯ.